

Kamienie milowe rozwoju od narodzin do 3. roku życia

Kamienie milowe wymienione poniżej są typowe dla małych dzieci. **Należy pamiętać, że każde dziecko jest wyjątkowe – rośnie i rozwija się w swoim tempie.** W większości przypadków różnice między dziećmi w tym samym wieku nie są powodem do zmartwień. Ale w przypadku niektórych dzieci różnice te mogą być związane z opóźnieniem rozwojowym.

Poniżej przedstawiamy kamienie milowe rozwoju od narodzin do 3. roku życia. Należy jednak pamiętać, że kamienie milowe mogą wyglądać inaczej w przypadku dzieci urodzonych przedwcześnie. Kamienie milowe dla wcześniaków możesz sprawdzić na stronie <https://pathways.org/preemie-nicu/preemie/>

W wieku 2 miesięcy większość dzieci potrafi...

- uspokoić się, gdy się do nich mówi lub je podnosi,
- wydawać dźwięki inne niż płacz,
- obserwować, jak się poruszasz,
- trzymać głowę w górze, leżąc na brzuszku.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie reaguje na głośne dźwięki,
- nie uśmiecha się na dźwięk Twojego głosu,
- nie śledzi wzrokiem poruszających się obiektów.

W wieku 4 miesięcy większość dzieci potrafi...

- samodzielnie się uśmiechać, aby zwrócić na siebie uwagę,
- potrafi wydawać dźwięki takie jak „oooo” i „aahh” (gaworzenie),
- z zainteresowaniem patrzeć na swoje ręce,
- potrafi przyłożyć ręce do ust.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie podnosi rzeczy do ust,
- nie sięga i nie łapie zabawek,
- nie odpycha się nogami, jeśli ma stopy oparte o twardą powierzchnię.

W wieku 6 miesięcy większość dzieci potrafi...

- rozpoznawać znajomych ludzi,
- odpowiadać na wydawane przez Ciebie dźwięki,
- wkładać przedmioty do ust, aby je zbadać,
- obracać się z brzuszka na plecy.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- ma bardzo sztywne, napięte mięśnie,
- jest bardzo wiotkie,
- nie reaguje na dźwięki,
- nie przekręca się (z brzuszka na plecy).

W wieku 9 miesięcy większość dzieci potrafi...

- potrafi pokazać kilka wyrazów twarzy (np. szczęśliwy, smutny, zły, zdziwiony),
- wydawać wiele różnych dźwięków, takich jak „mamamama” i „babababa”,
- uderzać przedmiotami o siebie,
- samodzielnie siadać.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie wykazuje zainteresowania zabawami typu akuku lub „gra w łapki”,
- nie gaworzy.

W wieku 12 miesięcy większość dzieci potrafi...

- grać z Tobą „w łapki”,
- zrozumieć słowo „nie” (waha się lub zatrzymuje jak je słyszy),
- włożyć rzecz do pojemnika, np. klocek do kubka,
- podnieść się do stania.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie szuka schowanych przedmiotów,
- ma trudności ze wstawianiem,
- gdy czuje się źle, nie szuka znajomej osoby dorosłej.

W wieku 15 miesięcy większość dzieci potrafi...

- naśladować inne dzieci podczas zabawy (np. wyjmując zabawki z pojemnika, gdy robi to inne dziecko),
- spojrzeć na znajomy przedmiot, gdy go nazwiesz,
- próbować używać rzeczy we właściwy sposób, takich jak telefon, kubek czy książka,
- zrobić kilka kroków samodzielnie.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- wydaje się nie znać funkcji typowych przedmiotów gospodarstwa domowego (np. szczotki, telefonu, widelca, łyżki),
- nie próbuje samodzielnie stawiać kroków.

W wieku 18 miesięcy większość dzieci potrafi...

- się od ciebie oddalić, ale wciąż patrząc, by upewnić się, że jesteś w pobliżu,
- spróbować powiedzieć trzy lub więcej słów poza „mama” lub „tata”,
- naśladować wykonywanie czynności domowych (np. zamiatanie miotłą),
- chodzić bez trzymania się kogokolwiek lub czegokolwiek.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie potrafi chodzić,
- nie potrafi wypowiedzieć co najmniej 15 słów,
- unika rodzica, gdy jest zdenerwowane.

W wieku 2 lat większość dzieci potrafi...

- zauważyć, kiedy inni są zranieni lub zdenerwowani,
- kopnąć piłkę,
- wskazać rzeczy w książce na pytanie, na przykład „Gdzie jest miś?”,
- wskazać co najmniej dwie części ciała, gdy zostaną o to poproszone,
- bawić się więcej niż jedną zabawką naraz, np. kładąc zabawkowe jedzenie na zabawkowym talerzu,
- wypowiedzieć co najmniej dwa słowa, np. „więcej mleka”.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- nie używa zdań dwuwyrazowych,
- nie naśladuje czynności lub słów,
- nie wykonuje prostych, jednoetapowych poleceń.

W wieku 30 miesięcy większość dzieci potrafi...

- bawić się obok innych dzieci i czasami bawić się z nimi,
- wypowiedzieć około 50 słów,
- wykonywać dwuetapowe polecenia, takie jak „Odłóż zabawkę i zamknij drzwi”,
- podskoczyć z poziomu ziemi na obu nogach.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- używa niewielu słów,
- nie wykonuje jednoetapowych poleceń.

W wieku 3 lat większość dzieci potrafi...

- zauważać inne dzieci i dołączać do nich w zabawie,
- wypowiedzieć swoje imię, gdy zostaną o to poproszone,
- narysować okrąg, gdy pokażesz im, jak to zrobić,
- używać widelca.

Możesz się niepokoić, jeśli Twoje dziecko...

- mówi niewyraźnie,
- nie potrafi samo się ubrać i rozebrać,
- ma problemy chodzeniem po schodach i utrzymaniem.

Źródło: Centers for Disease Control and Prevention

<https://www.cdc.gov/ncbddd/actearly/milestones/index.html>